

Notat

Danske Fysioterapeuter

Kvalitet i vederlagsfri fysioterapi

Grundlæggende skal kvalitet i ordningen om vederlagsfri fysioterapi sikre, at patienten får rette fysioterapeutiske indsats givet på rette vis på rette tidspunkt i rette rammer af en fysioterapeut med de rette kompetencer. Det er derfor vigtigt, at faglig kvalitet dokumenteres systematisk, idet denne viden dels skal sikre et solidt grundlag for kvalitetsudvikling, dels skal give et reelt grundlag for borgerens frie valg.

Dato:
2. februar 2011

Udgangspunktet for anbefalingerne er de grundlæggende principper for ordningen om vederlagsfri fysioterapi:

- At patienten har frit valg
- At grundlaget for den enkelte patient i ordningen er en lægefaglig vurdering (henvisningen)
- At grundlaget for behandlingen af den enkelte patient er en sundhedsfaglig vurdering inden for den givne økonomiske ramme

Danske Fysioterapeuter vurderer, at de følgende ti anbefalinger vil skabe et solidt grundlag, der vil sikre høj kvalitet i den konkrete patientbehandling, og som vil tilvejebringe samfundsnyttig viden om udmøntning af ordningen. Det er her særligt vigtigt at se på den på den unikke mulighed, som systematisk anvendelse af kliniske retningslinjer og test og mål giver i forhold til at udarbejde sundhedsøkonomiske analyser, der fremover kan sammenholde prisen på ordningen med de effekter, som patienterne rent faktisk opnår.

Danske Fysioterapeuter gennemførte i 2010 projektet Kvalitet i træning. Projektet havde til formål gennem debat blandt medlemmer, samarbejdspartnere og øvrige interessenter at indsamle viden om, hvad fysioterapeuter og andre mener giver god kvalitet i træning. Projektet danner baggrund for nærværende anbefalinger i forhold til udvikling og dokumentation af kvalitet i vederlagsfri fysioterapi.

Anbefalinger og initiativer til udvikling og dokumentation af faglig kvalitet

Der beskrives i det følgende ti anbefalinger, som Danske Fysioterapeuter vurderer enkeltvis og tilsammen kan danne grundlag for indsatser, som har til formål at udvikle og dokumentere kvaliteten på området. Anbefalingerne om kvalitet gælder derfor hele ordningen og alle fysioterapeuter, uanset om de arbejder i praksissektoren eller kommunerne. Der beskrives endvidere forslag til initiativer, som Danske Fysioterapeuter vurderer, bør igangsættes og forslag til tids- og handleplan for initiativerne.

Bedre behandlingsplan

Der udarbejdes aktuelt statusredegørelser, men der findes ikke et standardredskab for den behandlingsplan, der i henhold til overenskomsten udarbejdes i samarbejde med patienten.

Derfor skal der udvikles en skabelon for en behandlingsplan med udgangspunkt i den nuværende statusredegørelse. Behandlingsplanen skal være det bærende samarbejdsredskab for dialog mellem patient, fysioterapeut og lægen, ligesom den skal understøtte dialogen med kommunen.

Behandlingsplanen skal

- udarbejdes i tæt dialog med patienten
- fastlægge mål, indhold og tidsplan
- indeholde testresultater
- indeholde oplysninger om samlede rehabiliteringsindsats og involverede
- afspejle hele behandlingsforløbet
- være elektronisk

Særligt for børn og unge gælder, at behandlingsplanen skal synliggøre, hvorledes den tværfaglige indsats varetages.

Behandlingsplanen opdateres/revideres senest i forbindelse med undtagelsesredegørelser og den årlige statusredegørelse.

Danske Fysioterapeuter vil inden for de næste seks måneder udarbejde en ny skabelon for behandlingsplan, som foreningen vil anbefale til alle fysioterapeuter, der arbejder med vederlagsfrie patienter.

Kliniske retningslinjer til alle behandlingsforløb

Kliniske retningslinjer er diagnosespecifikke anbefalinger, som støtter fysioterapeuten i at vælge de bedst egnede og mest effektive behandlingsmetoder til den enkelte patient.

Det er nødvendigt, at der udarbejdes en strategi for, hvorledes der indenfor en kort årrække kan udvikles og implementeres kliniske retningslinjer, så størstedelen af behandlingsforløbene er dækket. Det foreslås, at de fem diagnoseområder spastisk lammelse, apopleksi, parkinson, dissemineret sclerose og gigtsygdomme igangsættes først, fordi de omfatter omkring 30.500 patienter svarende til 60 % af samtlige patienter i ordningen.

Danske Fysioterapeuter foreslår derfor, at der indenfor de kommende seks måneder træffes aftale om finansiering af de første fem kliniske retningslinjer. Målsætningen er, at de fem er udviklet og implementeret inden for de efterfølgende to år.

Initiativet skal realiseres i samarbejde mellem Sundhedsstyrelsen, KL og Danske Fysioterapeuter.

Test & Mål

Test og måleredskaber er videnskabeligt udarbejdede og validerede redskaber, som anvendes til systematisk vurdering af en patients funktionsevne og problemstillinger. Test og måleredskaber er redskaber, som understøtter systematisk tilrettelæggelse og evaluering af det enkelte behandlingsforløb.

Danske Fysioterapeuter driver en åben database over relevante test og måleredskaber. Brug af test og måleredskaber er samtidigt fuldt integreret i kompetenceudvikling og faglige initiativer i foreningen.

For at fremme brugen af test og måleredskaber vil Danske Fysioterapeuter afvikle en offensiv kampagne blandt fysioterapeuter, som behandler i den vederlagsfri ordning i forhold til systematisk anvendelse af test og måleredskaber. Test og måleredskaber skal også indgå og dokumenteres i behandlingsplanen.

Danske Fysioterapeuter afvikler kampagnen i efteråret 2011.

Koordination af sundhedstilbuddet

Overenskomstparterne aftalte i oktober 2009, at der skulle etableres en systematisk dialog mellem praktiserende og den enkelte kommune vedrørende de særligt behandlingskrævende patienter med henblik på evt. at overgå til et bedre kommunalt tilbud. Aftalen er ikke implementeret. Der bør i hver kommune være en kontaktperson, som fungerer som koordinator i forhold til at sikre en sammenhængende indsats på tværs af sektorerne, i forhold til den samlede rehabiliteringsindsats og som led i kronikerindsatsen.

Særligt er der brug for en forpligtende systematisk dialog ved

- særligt behandlingskrævende patienter (med tværfagligt behov, særlige faciliteter eller kompetencebehov, hjemmebehandling)
- børn og unge – tværfaglig behandlingsplan udarbejdes
- hvis patienten modtager supplerende tilbud både i kommune og praksissektoren

Initiativet skal realiseres af kommunerne og den fysioterapeutiske praksissektor.

Specialiserede kompetencer

Fysioterapeuter skal specialisere sig kompetencemæssigt, og i lighed med det øvrige sundhedsvæsen skal der i den vederlagsfrie ordning arbejdes ud fra kvalitetsprincippet om, at der er sammenhæng mellem patientvolumen og kompetencer.

For at øge kvaliteten og styrke gennemsløgheden for patienterne skal der arbejdes med specialiseret kompetenceudvikling indenfor hovedområderne børn og unge, patienter med neurologiske sygdomme og patienter med gigtsygdomme, som gør det muligt for patienterne at opsøge fysioterapeuter med særlige kompetencer. Danske Fysioterapeuter anbefaler, at fysioterapeuter løbende erhverver sig specialiserede kompetencer i forhold til minimum ét hovedområde, og at det fremgår af den offentligt tilgængelige kvalitetsdeklaration.

I samarbejde med faglige selskaber for fysioterapi vil Danske Fysioterapeuter udvikle efteruddannelse målrettet fysioterapeuters behov for kompetenceudvikling indenfor de nævnte hovedområder. Kurserne skal indeholde efteruddannelsesforløb som blandt andet sikrer fysioterapeuter opdateret viden om målgruppen, viden om test og måleredskaber, viden om kliniske retningslinjer, praktiske færdigheder og supervision.

Det samlede kursusudbud vil være færdigt inden udgangen af 2011.

Gode fysiske rammer

De fysiske rammer skal være tilpasset patienternes behov for behandlingsfaciliteter.

Derfor skal alle behandlingssteder tilknyttes mærkeordningen (godadgang.dk) via foreningen Tilgængelighed For Alle og den tilhørende certificering. På sundhed.dk skal det fremgå, om et behandlingssted er certificeret.

Danske Fysioterapeuter vil i løbet af 2011 sørge for, at klinikker for fysioterapi bliver tilknyttet mærkeordningen.

Kvalitetsdeklaration

Patienterne skal have adgang til viden og information om behandlingsstedernes kompetencer, specialer, rammer og tilgængelighed. Det er forudsætningen for, at det frie valg af behandlingssted kan foregå på bedst og mest kvalificeret grundlag. Derfor skal der på it-plattformen sundhed.dk være en egentlig kvalitetsdeklaration for alle behandlingssteder.

Kvalitetsdeklarationen skal indeholde oplysninger om:

- Kompetenceudvikling på et givet felt
- Eventuelle specialer og særlige behandlingsfaciliteter herunder volumenangivelser
- Dokumentation for tilgængelighed via certificering af Tilgængelighed For Alle

- Mulighed for deltagelse i patienttilfredshedsundersøgelser
- Tilslutning til kvalitetsdatabase
- Tilbud om mobilfysioterapi

Danske Fysioterapeuter vil udarbejde en skabelon til indberetning af kvalitetsdeklaration og sammen med sundhed.dk sørge for, at behandlingsstederne kan stille informationerne til rådighed for patienterne i slutningen af 2011.

Patienttilfredshedsundersøgelse

Danske Fysioterapeuter gennemførte i 2003 en patienttilfredshedsundersøgelse blandt patienter i den vederlagsfri ordning. Undersøgelsen viste at ni ud af ti patienter er tilfredse med behandlingen hos den praktiserende fysioterapeut. Tre ud af fire patienter ville vælge den samme klinik igen, hvis de igen skulle få brug for fysioterapeutisk behandling.

Danske Fysioterapeuter finder, at der fremover bør gennemføres patienttilfredshedsundersøgelse fast hvert andet år.

Danske Fysioterapeuter gennemfører i samarbejde med Danske Handicaporganisationer den næste patienttilfredshedsundersøgelse i foråret 2011.

Klinisk database

Der skal etableres en klinisk kvalitetsdatabase, som systematisk opsamler data om patienter i den vederlagsfri ordning herunder data fra anvendelse af test og måleredskaber. Databasen kan på den baggrund bl.a. give grundlag for sundhedsøkonomiske analyser specifikt på vederlagsfri ordning. Kvalitetsdatabasen skal give basis for faglige audits og tilsvarende kvalitetsinitiativer. Af samme årsag bør kvalitetsdatabasen være tværsektoriel, så patienter i alle sektorer får gavn af indberetningerne.

Der bør inden for de kommende seks måneder træffes aftale mellem Sundhedsstyrelsen og overenskomstens parter om finansiering af en tværsektoriel klinisk database.

Anvendelsesorienteret forskning

Fysioterapirelevant forskning er i vækst i Danmark og internationalt. Men der er stadig store områder af fysioterapi, herunder områder som indgår i den vederlagsfri ordning, som mangler forskningsmæssig opmærksomhed på en videnskabeligt forankret udvikling af nye og forbedrede metoder.

Danske Fysioterapeuter har valgt at prioritere forskning i neurologi. Foreningens puljer og fonde til forskning herunder midler til ph.d. programmer vil de kommende tre år fokusere på forskning og udvikling af fysioterapi på det neurologiske område.

Det er trods fremgangen dog nødvendigt, at der bliver udarbejdet en strategi for, hvordan forskning i emner med relevans for den vederlagsfri ordning skal tilrettelægges og finansieres. Det er forudsætningen for, at området fortløbende tilføjes ny viden, som bidrager til sikker kvalitetsudvikling.

Det foreslås, at Sundhedsstyrelsen, KL og Danske Fysioterapeuter inden udgangen af 2011 sammen udformer en strategi for forskning i særlig relation til den vederlagsfrie fysioterapi.

Opfølgning

Den aktuelle udfordring i forhold til kvalitet i ordningen om vederlagsfri fysioterapi har set med Danske Fysioterapeuters øjne to ben: Der skal tages stilling til, hvad der anses som værende god faglig kvalitet i ordningen. Danske Fysioterapeuter har med de 10 anbefalinger givet sit bud og suppleret med forslag til initiativer, som vi mener skal til for at igangsætte en relevant kvalitetsudvikling.

Dernæst mener Danske Fysioterapeuter, at der skal tages stilling til, hvorledes der følges op på den igangsatte kvalitetsudvikling. På sigt er det oplagt i lighed med øvrige sundhedsvæsen at forankre kvalitetsudvikling i vederlagsfri fysioterapi i ordningen i Den Danske Kvalitetsmodel, eftersom denne råder over det nødvendige system til forløbende dokumentation, monitorering og udvikling af kvalitet.

Der er imidlertid p.t. ikke taget stilling til, hvornår fysioterapi i praksissektoren skal indgå i Den Danske Kvalitetsmodel. Der er derfor behov for at aftale en konkret opfølgning på ovennævnte initiativer. Danske Fysioterapeuter foreslår, at myndigheder, Danske Handicaporganisationer og overenskomstens parter aftaler nedsættelse af en kvalitetsgruppe, som følger op på aftaler omkring ovennævnte initiativer.